

Examenopgaven VBO-MAVO-C
2004

tijdvak 1
woensdag 2 juni
9.00-11.00 uur

NEDERLANDS SCHRIJFVAARDIGHEID C

OPSTEL

Werk één van de 10 opdrachten uit.

Voor dit examen zijn maximaal 90 punten te behalen.

400009-1-503o2

TE LAAT

- 1 Als je met iemand om vier uur afspreekt, kan het wel eens kwart over vier worden. Misschien zelfs nog wel later. Sommigen ergeren zich hier groen en geel aan. Afspraak is afspraak en op tijd komen is een vorm van beleefdheid. Ook op school wordt het niet geaccepteerd dat iemand zonder reden te laat in de les komt. Toch zal dit de afgelopen jaren zeker wel eens gebeurd zijn.
- Schrijf voor de jongerenpagina van de regionale krant een artikel over te laat komen. Ben jij iemand die vindt dat je overal stipt op tijd moet komen of vind je dat je soms wel iets later mag komen dan afgesproken is? Geef aan waarom je dat vindt. Bespreek een voorval waarbij jijzelf te laat kwam en ga in op de gevolgen. Maak aan de hand van een voorbeeld duidelijk dat volwassenen niet altijd het goede voorbeeld geven. Geef een advies aan iemand die altijd en overal te laat komt.

DE SPIJKERBROEK

- 2 Nog nooit een spijkerbroek gedragen? Bijna onmogelijk! Spijkerstof is al heel lang in de mode. Niet alleen voor broeken, maar ook voor jacks en blouses. Ooit werden spijkerbroeken alleen gedragen door goudzoekers, maar inmiddels draagt bijna iedereen kleding van spijkerstof. Wat betekent spijkerstof voor jou?
- Schrijf voor 'Geknipt', een jongerenblad over mode, een artikel over spijkerstof. Maak duidelijk wat spijkerstof voor jou betekent. Wanneer trek jij bepaalde kledingstukken van spijkerstof aan? Maak duidelijk op welke momenten jij beslist geen spijkerstof wilt dragen en waarom niet. Geef aan welk merk jouw voorkeur heeft en welk merk absoluut niet kan. Bespreek of er verschil is tussen jouw smaak en die van jouw ouders en wat je daarvan vindt en licht je mening toe.

MUSEA

- 3 Musea en jongeren. Het lijken twee werelden die ver van elkaar liggen. Toch zijn er veel jongeren die musea bezoeken en interessant vinden. Denk maar eens aan een oorlogsmuseum, Madame Tussaud of het museum van een favoriete sportclub. Steeds meer musea doen hun best om jongeren over de drempel te krijgen, bijvoorbeeld met tentoonstellingen over popmuziek en graffiti. Met behulp van interactieve computerprogramma's en flitsende videobeelden proberen ze de belangstelling van jongeren wat langer vast te houden.
- Schrijf voor de museumkrant, die in alle musea gratis is mee te nemen, een artikel over musea, waarin je jouw ervaring en mening verwerkt. Vertel over een museumbezoek dat helemaal niet interessant was en maak duidelijk waarom het zo saai was. Bespreek een bezoek aan een museum dat jij wél de moeite waard vond en geef aan waarom dat bezoek de moeite waard was. Geef aan waarover jij een tentoonstelling zou willen houden en wat er allemaal te zien en/of te beleven zou zijn. Maak duidelijk waarom museumdirecteuren jouw voorstel serieus moeten overwegen.

GEUREN

- 4 Onze neus is een belangrijk zintuig. Geuren bepalen in belangrijke mate of we iets aangenaam of vervelend vinden. Winkels met een uitnodigend geurtje zien hun omzet stijgen en een geurende keuken kan je laten watertanden. Mensen die prettig ruiken worden doorgaans aardiger gevonden dan mensen die bijvoorbeeld naar zweet ruiken. Welke rol spelen geuren bij jou?
- Schrijf voor het jongerenblad 'Body', een populair magazine over mode en uiterlijk, een artikel over geuren. Beschrijf één situatie of gebeurtenis waarin een aangename geur een positieve uitwerking op je had; denk bijvoorbeeld aan het bezoeken van een parfumerie. Beschrijf een situatie of een voorval waarbij een onaangename reuk een negatieve reactie teweegbracht. Vertel welke geurtjes (zoals parfum, shampoo en deodorant) jij gebruikt; geef daarbij aan hoe die ruiken, wanneer jij een bepaalde geur gebruikt en wat anderen van die geur vinden.

EEN STAPJE TERUG

- 5 Uit onderzoek blijkt dat het aantal middelbare scholieren dat overstapt naar een lager niveau van onderwijs, de laatste jaren bijna is verdubbeld. Die toename wordt vooral veroorzaakt doordat veel scholieren te hoog inzetten. Ze beginnen aan een opleiding die niet goed bij hen past en moeten vervolgens een stapje terug doen. Ook jij behoort tot deze groep.
- Beschrijf voor de speciale eindexamenkrant van jouw school hoe je de overstap naar een andere school of een ander schooltype hebt ervaren. Ga in op de reden om over te stappen en bespreek zowel een positief als een negatief gevolg. Maak duidelijk of je de overstap vervelend vond of niet en hoe je nieuwe klasgenoten reageerden op jouw komst. Beschrijf hoe je op school bent begeleid om je zo snel mogelijk op je gemak te laten voelen.

DE KANTINE

- 6 De geur van tosti's, muziekje op de achtergrond, rondslingerend afval en het kabaal van tientallen stemmen die allemaal tegelijk gehoord willen worden. De kantine of de aula is op school een herkenbare plek. Een gezellige ontmoetingsruimte, waar je even kunt relaxen.
- Schrijf voor de homepage van jouw school een artikel over jullie kantine of aula. Vertel hoe de ruimte eruitziet; ga daarbij in op de inrichting en noteer enkele opvallende kenmerken. Ga ook in op de sfeer, waarbij je bijvoorbeeld denkt aan de muziek en hoe je met elkaar omgaat. Beschrijf hoe jij je tijd daar doorgaans doorbrengt. Beschrijf wat er wordt gedaan om de ruimte netjes te houden.

De volgende vier opdrachten zijn in het bijzonder bedoeld voor examenkandidaten uit het volwassenenonderwijs.

Het staat elke kandidaat vrij een keuze te maken uit alle tien de opdrachten.

DODENHERDENKING

- 7 Ieder jaar herdenken we op 4 mei onze doden uit de Tweede Wereldoorlog en vieren we een dag later de bevrijding. Maar de oorlog is al bijna zestig jaar voorbij! Zijn wij nog wel geïnteresseerd in een oorlog die voorbij is? Moet de nationale dodenherdenking blijven bestaan? U vindt van wel.
- Schrijf voor de speciale bijlage van de regionale krant, met als thema 'Bevrijdingsdag', een betoog waarin u ingaat op de zin van dodenherdenking en bevrijdingsdag. Werk ten minste twee argumenten uit waarmee u duidelijk maakt waarom het zinvol is dat deze dagen blijven bestaan. Maak duidelijk waarom jongeren betrokken moeten worden bij de dodenherdenking. Bespreek ook twee manieren om jongeren meer daarbij te betrekken.

HI, HA, HONDENBAAN

- 8 Scheidsrechters op het voetbalveld hebben het niet altijd gemakkelijk. Meer dan eens worden hun beslissingen aangevochten en krijgen ze te maken met scheldende spelers en supporters. De media laten zich soms ook negatief uit. Bij andere sporten staat de scheidsrechter eveneens onder druk.
- Schrijf voor 'Groen Gras', een blad voor sportliefhebbers, een artikel over de scheidsrechter. U gaat in op zijn taak en u bespreekt ten minste twee eigenschappen die een goede scheidsrechter moet hebben. U geeft ten minste één voorbeeld van een gebeurtenis waarbij de scheidsrechter agressief werd benaderd en u geeft uw mening daarover. Bespreek ten minste één voorstel dat ervoor zorgt dat de scheidsrechter zijn taak beter kan uitvoeren.

MOOI OUD IS NIET LELIJK

- 9 Je bent jong en je wilt wat. Vooral jong blijven, want veel mensen willen liever niet oud lijken. Veel ouderen proberen een jonge uitstraling te behouden. Ze kleden zich hip, doen moeite om hun lichaam er jeugdig te laten uitzien en doen aan sporten die typisch zijn voor jongeren. Plastische chirurgie wil ook wel eens een handje helpen. Een gerimpelde huid en spierwitte haren worden vaak niet als wenselijk beschouwd. De media spelen een grote rol bij de beeldvorming. Toch kunnen ouderen die hun leeftijd niet verbergen, ook heel mooi zijn.
- Schrijf voor '55+', een blad voor senioren, een artikel over oud zijn en oud lijken. Vertel wanneer u uw eigen ouders voor het eerst oud vond. Beschrijf een ouder persoon die naar uw mening een stuk jonger lijkt dan hij/zij is; ga in op de manier waarop die persoon zich kleedt, de lichamelijke conditie en de activiteiten die worden ondernomen. Beschrijf ook de rol die de media spelen bij de beeldvorming over ouderen.

LANG NIET GEZIEN

- 10** Soms ontmoet je iemand pas weer na lange tijd. Toeval kan een rol spelen, maar het is ook mogelijk dat er een reünie plaatsvond van oude klasgenoten, collega's of buurtgenoten. Weerzien is dikwijls leuk, omdat goede herinneringen naar boven worden gehaald. Met bepaalde mensen ga je gewoon verder waar je gebleven was, alsof de tijd geen vat op je heeft. Met anderen blijkt je plotseling minder gemeen te hebben en dan lijkt het alsof ieder zijn eigen weg is gegaan en dat is dan maar goed ook.
- Schrijf voor 'Mens m/v', een maandblad voor human interest, hoe het was om na lange tijd weer een oude bekende te ontmoeten. Beschrijf de persoon zoals u zich hem/haar herinnerde en geef aan wat u samen had. Beschrijf de ontmoeting na lange tijd, waarbij u ingaat op de wederzijdse reacties. Vertel welke gebeurtenissen u beide weer naar boven haalden. Beschrijf ten minste twee verschillen tussen wat u zich herinnerde van de ander en hoe die persoon nu is. Noem twee gevolgen van deze ontmoeting voor de toekomst.